

Kralig
MARIJIN LIST

Nevtepeno Poprijéta Devica Marija,
Zmožna Gospá Vogrska.
— — — POBOŽEN MESEČEN LIST. — — —

Vrejúje ga: **KLEKL JOŽEF** vpok. pleb. v Čerensovcih.
CSERFÖLD (Zalamegye.)

Dari.

Na viktorinsko razsvetlavo v Čerensovsko cerkev.

Ostalo od darov na luster odločenih 56 K 40 f, Rože z Čerensovec 124 K 52 f, Rože z Male i Velike-Polane 78 K, Rože z Trnja 77 K 56 f, Rože z Žižkov 90 K, Kozic Franc z Čerensovec 100 K, Zala Jožef z Preloga 20 K, Solar Geta od svoje rože z Nedelice 3 K, Škafar Matjaš z Žižkov 5 K, Žalik Ivan z Žižkov 5 K, Cigan Matjač z Žizkov 2 K, Glavač Andraš 5 K. Vklj 566 K 48 f. Cena 9 lampičev z špiritusom vred je 667 K 52 f. Les za špulo 3 K. Vklj 670 K 52 f. Ostane duga ešče 104 K 04 fill. Oprosijo se rože troje Bistrice, naj svoje vsakoletne dare za poravnanje toga duga čem hitrej notriplačajo.

Mila prošnja.

Na jezere se ranijo v strašnom boji naši bližnji. Jezero-jezér betežnikov postane v kratkom hipi. Keliko ran se more zdaj zavežuvati i vráčiti. Vsaki betežnik je pa kotriga Jezušovoga tela. Jezušovo telo je tak v ranah. Njegove rane morejo zavezane i ozdravljenje biti. Koga ne bi na sočutje pobüdila ta geniliva misel naše vere?

Dajmo zato ranjencom! Darujmo, če mamo, kakši obleč, čeravno bi ponošeni bio. Znajšle so se dobre duše, štere ga zakrpijo v Budapešti. Na stotine so se zglasile dobre gospé, štere to delo smilenosti opravljajo. — Ki pa ne more dati obleča, naj podari v penezah kakši dár. Mesta gizdavoga obleča, nezmernoga pila, oblosujnoga jela darujmo ranjencom. — Sirote pa naj molijo za njé. To je pa ešče vekše delo smilenja.

Vsaki dar se naj pošle na vrédništvo Marijinoga lista (**Klek Jožef, Cserföld, Zalam.**) Vsaki dar se objavi v Novinah.

Prosimo tudi zavüpane lüdi, naj nam naznanijo sirote, šterim bi najbole trbelo pomoći, kakšekoli vere so.

Molimo eden za ovoga, pomagajmo eden ovomi, Ježuš veli „Blaženi so smileni, zato ka oni smiljenje dobijo.“

Nevtepeno Poprijeta Devica Marija,

ZMOŽNA GOSPA VOGRSKA — POBOŽEN MESEČEN LIST.

VREJÜJE GA:

KLEKL JOŽEF

plebanoš na pokoji v Črensovcih. **Cserföld** (Zalamegye).

Z dovoljenjom višešnje cerkvene oblasti.

Prihaja vsaki mesec 8-ga na veseli spomin petdesetletnice 1. 1904. dec. 8-ga obhajane zavolo razglašenja verske pravice o Marijinom nevtepenom poprijetji, šteri den je te pobožen list prvič slovencom vogrskim do rok dani. — **Cena 2 koroni, v Ameriko 3.**

Oblecite si smiljenje. (Kol. III. 12.)

Vsikdar idejo na nas té reči, najbole pa v tom žalostnom časi boja. Istina, naš boj je pravičen, je sveti, ide se naime za obdržanje našega miloga doma i svete katoličanske vere, štero je neveren srb z rusom naz-

rūšiti nameno; ali žalosten je pa li zavolo onih neštetih nesreč, štere shajajo ž njega. Posledki njegovi so nesrečni.

Moč naroda je odegdana i izpostavljena nabitoj cevi sovražnika.

Ostavljenih sirot bo brez računa. Starije ostareli, slabí ki zgübijo v sini »palico svoje starosti« podporo svoje slabosti. Dovice zapuščene, štere zagovornika tuge grob zakrije; deca sirotinska, šterih oči krüh slüžečega več ne bo domo. Keliko sirot ne bo moglo praviti, da je oči poznalo.

Gospodaritva zaostanejo, dače se povekšajo, lazarov bo slepih, hromih brez števila, štere bomo mogli hraniči.

Tužnost i pobitost je legla na vnoga srca že. Mnogi žalujejo že. Mnogi bi pa žalovali, če bi znali za vse nesreče, štere so se v bojni pripetile v vseh krvavih bitkah, od šterih so nam novine poročale.

Med našimi sovražniki so tudi dobre, čuteče dūše. Vsi so pa naši bližnji, štere moremo lübiti. Večina je iz njih prišla tudi do boja brez sovraštva, samo po nepriliki. Tam tudi jočejo matere, tam tudi kriči za oči siromaška dečica. Oh keliko „jaj“-a je na tom širokom svetu zdaj!

Milijoni so v boji.

Milijoni so v smrtnoj nevarnosti! Okoli milijonov kroži hūdoben dūh, da bi je pogubo. Njegovo skušavanje je zdaj veliko, vidi naime, da malo časa ma. Kak lehko je v boji, kde ne ga prilike i časa za vekšo pobožnost, privoliti v sovraštvo, nečistost, v veliko prekumbo, v dvojnosc proti Bogu! Ešče lehzej je pa v tom stáni strlaj dobiti i spádnoti. V smrtnom grehi pa naglo mreti, — smileni Jezuš — nikomi ne daj!

Med té nevole kak balzam se razlije svetoga pisma reč „Oblecite si smiljenje.“ Ne v roke vzeti, iz štere nalehci zna vöspadnoti, nego oblečti si moremo smiljenje. Tak more k našoj dūsi státi ona kak obleka k teli.

Obleka pa more biti, čista, zašita, primerjena. Takša naj bo i naša smilenost.

Pomágajmo iz dobroga namena, ne zato, da bi nas Svet hvalo za to. Iz lübézni do Jezuša!

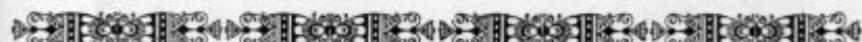
Pomagajmo, kak moremo. Če z večim ladamo, več darujmo! Pomagajmo primerno! Gde je vekša sila, tam naj bo vékša naša pomoč tüdi. Najvékša potreboča je pa pri miranji na bojišči. Tü najbole pomagajmo. Dosta i dosta molimo za mirajoče vojake, naj v milosti božoj düšo püstijo.

Pomagajmo z dári ranjence! Pomagajmo z delom i z dari one drűžine, iz šterih so moški na bojišči i nemajno nikše pomoči.

Molimo za sovražnike, naj se spokorijo. Molimoj kak so sveti oča želeti, za mir i spravo med vladári, na, kem hitrej minéjo ti nemirni časi.

Molimo za zmago naše vojske; prečiščavajmo se vsi posebno pa moški, za naše vojáke.

Oblečimo si smiljenje.

Nasledüvanje Marijino.

Vse moremo včiniti z dobrim namenom, či si šcémo spraviti zaslüženje pri Bogi.

Namen je, dete dragoo, gledalo düše.

Gledoč na men je düša dobra ali pa slaba pred Bogom.

Či tvoja dela prihajajo z dobroga namena, je düša lepa; či pa delaš kaj z slabim namenom, je düša grda pred obličjom božim.

Dober je men, či se ravná po božoj voli; ne je pa dober, či samo zemelski hasek pa posvetno hvalo ešče.

Kajštéč sam včinila, mislila pa govorila, vše sam delala Bogi na čast. Zato sam mela tak dosta zaslüženja za nebesa.

Od začetka svojega živlenja sam vse Bogi darüvala, naj bi njega tak s celim svojim živlenjom dičila.

Čem si zato prizadevleš, ka bi kem več dobička pa posvetne hvale meo že na tom sveti, pa zakaj si ráj ne prizadevleš, ka bi si kem več zaslüženja spravo za nebesa ?

„Blagoslovljena si med ženami !“

Tam dobiš plačilo za vsa tista dobra dela, štera si napravo tü na zemli, zato ka tam čáka velko plačilo na vsako dobro delo.

Či se pa samo zato trüdiš, kak bi se mogeo lüdem dopadnoti, pa či računaš samo na njuvo prazno diko,

potom si zgubo vse, si se trudio zaman, tvoje delo ne dobi plačila na drügom sveti.

Nikaj je nejbole nespametno, kak či si prizadevleš to, ka bi te lüdje hvalili, zato ka njuva hvala ne trpi dugo časa, pa se hitro obrne na ogrizavanje.

Dete drago, ti si se za vekše delo narodilo. Povzdigni se zato proti nebi, pa vsigdar vsako, ešče tüdi to najmenše delo opravlaj Bogi na diko.

Tüdi ta najmenša dela postanejo velka, či je opravljamo z dobrim namenom.

Plačilo, štero ti Bog zato podeli, de na veke tvoje, pa ti ga nišče ne bo mogeo vzeti!

Ka se pa dela z slabim namenom, se malogda dokonča dobro.

Božna, slaba dela z dobrim namenom nigdar ne boš mogeo popraviti. Dobra dela si pa z slabim namenom vsigdar lejko pokvariš, pa je spremeniš v slaba dela.

Zato pa, drago dete, misli v vsem pa vsigdar samo na Boga i nasleduj mene!

(*Virágoskert 1914.*)

Povrnjeni brat.

Medtem se je vršila v dühovnikovo düši čüdna sprememba. Nej je samo pazlivost poslušao betežnikove reči, nego je začeo bole natenko preglejüvati njegov obraz, šteroga je razvüzdano živlenje pa močen beteg jako popačilo pa spremenilo. V glavi so njemi rojile misli, v srci se njemi je pa obüdo nekši poseben sum . . .

— Ka pa či je to moj brat? . . .

Ravno je šteo nekaj praviti, samo ka je betežnik, šteromi so se v srci obüdili jako žalostni spomini, začeno

bridko jokati, pa ga je tak nej šteo motiti. Premišlavao si je zato dale pa je čakao, ka bi se betežnik pomiro ...

Pa kak dosta bi ga rad pitao !

Betežniki je joč pomagao.

Razburkanost se njemi je vtišila. Segno je pod zglavnik, je potegno vō pismo pa je pravo :

— V tom pismi je napisana moja zadnja žela. Bodite tak dobri, častiti gospod, dajte to pismo na pošto. Napisao sam je materi, štero sam tak preveč razžalostio, pa štero sam tak nezahvalno povrgeo ...

— To z drage vole rad včinim ! — je odgovoro pater, pa je vzeo pismo, na šterom je vido naslov :

— Dovica Giordini Matjaša, Novi-Jork ...

Čda je dühovnik te naslov vido, je začno trepetati po celom teli. Dlan si je na čelo pritisno, ka bi si pregnao vročino, pa je začno drugoč --- tretič čteti naslov. Čda je vido pa se prepričao, ka je zaistino napisano : „Dovica Giordini Matjaša, Novi-Jork“, je zdejno :

— Te sam se pa naj vkano ? Ali je resan istinski sum, šteri je nastao v mojem srci ?

— V velkoj razburkanosti je skoro nej znao, ka se ž njim godi, pa je pozvedavao :

— Ali sam dobro zarazmo vaše reči ? Ali ste to pismo resam svojoj materi napisali ?

— Ja, svojoj materi sam je napisao ! — je pravo betežnik z velkov težavov. — To njoj prišem, ka je Bog posluno njene molitve, štere je molila za mene.

Čda je dühovnik čuo te reči, se njemi je vidlo, kak či bi se hiža vrtela pred njegovimi očmi. Zatem si je seo na stolec poleg posteles pa si je z rokama zakrio obraz.

Dugo je tak sedo. Nej se je geno pa je nej spre-govoro reči. Žalostni spomini z preteklosti so se oživljali pred njegovimi düševnimi očmi. Med te žalostne spomine je pa posvetila kak sunčeni trak naredba boža.

Vzéo je dlani z obraza pa je gledao, dugo je gledao betežnika, šteromi se je že približavala smrt z hitrimi stopaji . . .

Nazadnje je od velke razburkanosti z trepetajočim glasom pravo :

— Dovica Giordaninova so tüdi moja mati. Te si pa ti moj brat Ivan, ki je po sveti odišeо ? !

— To si ti, Franc ? — je zajéčao betežnik, pa je obrno svoje oči, štere so njemi so njemi že začale gubititi svetlost, na dühovnika.

— Ja, jaz sam Franc Giordani Franc. Tvoj brat ! — je odgovoro dühovnik.

— Dragi moj brat, Franc ! — je spregovoro zdaj betežnik, pa so se njemi zaprle oči.

— Lübi moj brat, Ivan ! — je djao nato dühovnik pa je z rokov božao betežnika po čeli. — Te si pa šče ti živ ? Vej smo pa že mi davno mislili, ka si mrtev, da si nam nikaj nej piso. Oh, kak se to midva pá vidiva !

Na te reči kak či bi se betežnik zosagao, je milo pogledno dühovnika, pa ga z žalostnim glasom pitao :

— Ka, ti je lekaj žao, ka sva vküpprišla ?

— Bog odslobodi ! Jaz sam te objokao kak svojega pogübljenoga brata. Žalostila me je miseo, ka si znabiti ti v grehaj mro, pa si se nej zmiro z Bogom. Oh, hvala presvetomi Ježušovomi Srci, ka je poslühnolo materine pa moje goreče prošnje ! Kakše veselje je to meni, ka sam bio nazoči pri tvojem spreobrnjenju ! — je odgovoro dühovnik do srca genjen.

Betežnik se je zmislo pa se je spomeno, kelko je molila za njega mati, pa kak jo je on zato zaničüvao . . . Zdaj pa vidi, ka so tiste vnoge prošnje pa molitvi nej bile zaman. Bože Srce se je smilüvalo pa je oslobodilo edno düšo, njegovo grešno düšo, večnoga pogübljenja . . .

Skuze so ga pobile, je zgrabo brata za roko pa njemi je pravo :

— Pozdravi nájno drago mater pa njim povej, ka si tü vido pa čuo.

— Oni že to znajo . . .

— Kak bi znali ?

— Mrli so že. Do zadnje minote so prosili Ježovo presveto Srce za tvoje spreobrnjenje. Zdaj že gledajo dol z nebes, kam, mam vüpanje, ka je prišla njüva blaga düša, pa se veselijo nad tvojim spokornim spreobrnjenjom.

Betežnik se je bridko razjokao pa je raztegno svoje roke, ka bi obimno svojega brata. Ne more se popisati tisto čüstvo, štero je vladalo v betežnikovom srci, gda se je njegov brat dühovnik k njemi naslono pa ga je küšno. Dosta jako dosta bi njemi šče rad povedao, samo ka je dühovnik opazo, ka že ne ga časa, zato ka je smrt blüzi. Te čas je zato na to porabo, ka bi betežnika pripravo na srečno smrt.

Betežnik je med molitvami hitro zdejno düšo pa se je preselo na drügi svet. Njegov brat se je pa z tov gotovov vestjov ločo od njega, ka se njemi je düša očistila pa najšla smilenje pred Ježušom, ki je oblübo, ka grešniki najdejo v njegovom Srci vretino pa nezmerno morje smiljenja.

(*Hirnök* 1914.)

Katoličanska vera na Japonskom.

Sveta maticerkev je na Japonskom razdeljena v osem pokrajin. Dve tevi pokrajini vodijo dominikanci, ove pokrajine pa misijonarje z Francoskoga. Leta 1911. je v japonskom casartvi bilo 148.523 katoličancov. Njuvo versko živlenje oskrblavle 222 evropskih misijonarov pa

39 domačih dühovnikov. Preminoče leto je število kato-
ličancov naraslo z 4664 düšami. Jé nadale na Japon-
skom 412 redovnic, 490 katekistov, šteri z velkov go-
rečnostjov zvršavlejo dela smilenosti. Cerkev pa kapel
je 222, v šterih se delijo lüstvi zakladi milošče bože.
Šol majo 39, štere pohaja 5209 katoličanske dece.

V najnovejšem časi je na celom Japonskom znova
versko pitanje na dnevnem redi. Eden misijonar je pred
meseci poslao pismo, štero se etak glasi : Japonsko
ozračje je napunjeno z nekšov skrivnov, neznanov snov-
jav, štere nevemo, ali bi se je bojali, ali bi se njoj pa
veselili. Čakamo zato žmetno pa z bojaznostjov najno-
vejšo versko odredbo novoga casara. Znabiti bo stoizem*
državna vera pa vera vučéče se mladine. Molimo zato
dosta, naj ta nevarnost srečno preminé, pa naj mesto
nje zasija sunce pravice z punim svojim sijajom, naj
zavlada jedino zveličavna vera, krščanska katoličanska
maticerkev.

(Hirnök 1914.)

Spomin na nebesa.

Ne je istina, kak vnogi právijo, ka je prej žmetno
pobožno i sveto živeti, či človek le má trdno volo. Vsa
skrivnost obstoji v tom, da se poskušajo nebeske reči.
Či si potrtoga srca, zgledni se proti nebésam i lehko de
se ti vidlo, ka Bog terja od tébe. Čda te prešine trák
rajske lübezni, boš zaničá vao ka si nigda visiko štimao.
Glej ptice: kelko više letijo vzrák, teliko, varnejše so
pred lovcom. V nebesaj je le edna, jakost i ona vtom
da se lübi, ki se gléda. Iz toga neposušlivoga izvirka se

zlevle v naše nevolno živlenje tolážba i ona nezapopadiva milost, da moremo celo v najvékših sküšnjavaj ohraniti zmernost, srčnost, pravičnost i modrost. Či nam je teda v istini za nebeski mir, prizadevlimo si ka pri-demo tá, kje kraluje nepopisiva pravica; potom se ne mo bojali nikše težave; celo dopüščenomi veselji se odpovemo; i bomo v nevolaj potrežlivi, širomastvo bomo radovolno prenášali i sküšnjáve punáško zmágali.

Časne i večne prijétnosti vživati, služiti düšnim i telovnim sladnostim, hoditi z veselice na veselico, meti nebesa že eti, to nigdár ne mogoče; zakaj vojska je naše živlenje i le po trplenji pride zmága. Či ščés svojo vojsko srečno prestáti, misli vedno na dár. Težak v goricaj nema vesélja delati, či zmirom ne misli na pláčo. Misli tüdi ti na plačilo, ki te čáka v nebésaj, i lehko ti bode vse trpljenje toga sveta.

Što nébesa večkrát i modro premišlavle, hitro račun naprávi z svojov vestjov, ves dug poravna i se spokori. I kje človek pod milov nebov, ki ne potrebuje spreobrnjenja? té več ov menje. Prestopiti od krive vere krčánskoj, od mrtve vere k živoj, od greha k pokori, mislim, da je rávno teliko i nikaj ne menje, kak je prestopiti od pokore k jákosti, od mlačnosti k goréčnosti, od goréčnosti k pobožnosti, od pobožnosti k svetosti. Ne ga pa v sv. veri pravice, ki bi človeka priganjala s takšov silov k spreobrnjenji, kak je rávno tá miseo na nebesko plačilo. Večno plačilo, večna sreča, večna lübezen do Boga i njegovoga imánja po meri našega zaslüženja, ta miseo má takšo moč do človečega srca, da düša, štero prešine tá pravica, včasi razbije vse verige, štere jo zakleplejo na te svet, i spoznavši minlivost i nečimurnost vsega posvetnoga, skrbi le za to, kak bi si naklonila božo prijaznost i lübezen.

Za časa sv. Auguština je živila v Rimi gospá jako slovečega stána, po iméni Melanija. Bila je kristjanka,

pa ár je bila tüdi bogata, mláda i lepoga obráza, godilo se njoj je tak kak v ногим njenoga spola. Po zapelivom sveti omámlena vdala se je prevzetnosti, lübila štimanje v obleki, i živila prav gizdavo. V svojoj drűžini je mela mladéńca Voluzijána, ki je bio še pogan. Po opravili je odišeо te mladéńec za več časa i Rima v Milán i se tam s poznao s sv. Auguštinom. Auguštin je poskušao Voluzijana spreobrniti, ali pogan je ne šteo. Med tem gда je Voluzijan bio v Miláni, je eden déн Melania premišlávala domá nebésa.

To premišlávanje jo je tak genolo, da je očivesno spoznala veliko narost, posvetno srečo za nebesko vesélje menjati, i odločila se je, skrbeti za nebésa i da za nebésa ne nikše minjávanje predrágo. Nasledek toga je bio, da je Melania svoje živlenje popolnoma spreobrnola, se odpovedala posvetnomi lišpi, odpravila iz hiže vse lepotičje i začnola s svojim imánjom radodárno pomáhati sirmákom.

I ár je zavrgla ves lišp i vse, ka je njen telovno lepoto povišávalo i oči vleklo na sébe, i je svoje telo vadila, kak prle. Gđa je prišeo Voluzijan iz Milana domo, naišeо je njen pohištvo, obleko i podobo vse spremenjeno. Močno se je začudo i velo: »Oh Melania, ka je to? ge je bliščoba tvoje hiže? ge tvoja lepota? Sto te je tak zamazao?«

Ona njemi je pa odgovorila: »Nebésa, nebésa so to včinola.« Na to je začnola pripovedávati, kak njoj je spomin na večno živlenje, na nebesko srečo segeo živo do srcá i spremeno vse njeno živlenje; keliko srečnejša je od tistoga časa, da vživle takši mir srca, kakšega prvle ne poznala, kak jo je pogled v večnost odtrgao vsemi, ka je njeno srce vezalo; kak nečimurno i prazno se njoj zdaj vidi vse posvetno v primeri z večnim nemilivim. Te goréči izliv njenoga srca i opis velike sreče, ki jo v živle zdaj v prijaznosti božoj v nádi večne sreče,

je genolo Voluzijána tak, ka se je dáo krstiti i se ves posveto krščánskomi živlenji. Tak je spomin na nebesa dosérgno to, ka je sv. Auguštin s svojov veliko vučenostjov ne mogeo spelati. Gola istina je zato, da je le te mogoče človeki svet sovrážiti i se nad vse posvetno zdignoti, gda nebesa premišlávle.

Spomin na nebesa má navádno še te nasledek, da nam olehša Gospodov járem i osladi njegovo breme. Miseo na srečno večnost dá človeki srčnost v vseh vihérach živlenja, i sladko vüpanje, da jo bomo ednok doségnoli, odžené vse kmice naše düše. Ona zaduši vsaki nemir, odžené vso žalost, ohladi vse bolečine i vbriše vse skuzá. Ona naj bole zdravi vsako bolezen i hladi skeléče rane clovečega srčá. Zato právi sv. Frančíšek: »Veličastvo, ki ga tam pričakujem, je takše, da radosten zanje prenášam vse križe i prestojim vse trpljenje, bolezni, ogrizávanje i pregnánstvo.« Te spomin na nebesa nam sposvetom svete vere to razjasnije, ka je denéšnji dén ništornomi v opotekanje, náimre, zakaj da je Bog dopústo, da se pregánja nedužnost, húdobija pa rasté do zvezd, ali pride dén plačila, dén povračila. Či to premislimo, bomo lehko prenášali vse težáve, da se spomnimo le večnoga pokoja. Mi bomo oboroženi proti vsakoj sküšnjávi, ár naše srce de obrnjeno v nebeski Jeružálem.

Eden opat, gdakoli je vido, da je što njegovih redovníkov žalošten ali potrtoga srca, včasi je stopo k njemi i njemi pravo: »Lubi brat, zakaj žaluješ? Naj žaluje što je zalüblen v svet, ki nema slatkoga mišlenja da pride v nebesa. Nam je pa Kristuš nebesa oblúbo, i to vüpanje nas ne znori. Zakaj bi teda žalüvali, ár romamo proti nebésam.« O da bi vsi lüdjé razmili to visiko pravico! Spomin na nebesa bi je pokrepčao, oni bi bili v vojski toga živlenja stanovitni dokonca i že tü na zemli srečni, kak je bio sv. Števan, ki je, gda so ga kamnali,

obrno oči proti nebēsam, zagledno na Očinoj desnici Jezuša, ki je čakao svojega služabnika, da njemi prilisne na glavo korono večnosti i njemi podeli plačilo, nebesko bláženost.

Stöger Janoš S. J. „Nebeska krona..

Mali mornarski junak.

Zgodilo se je v Liverpooli. Na ednoj potūvajočoj ladji so vzeli v službo enoga komaj 12 let staroga dečka. Ladja komaj pride na odprto morje, stari mormarje navstanejo okoli dečaka ino ga ščejo zapojiti z žganicov. Smilujte se mene — je proso — ne morem to zptiti. Veliki smeh nastane na to reč in oga dale prsijljavajo z čemernov pižačov.

To delo zve tüdi načelnik ladje. Če zaistino ščeš biti vrli mornar — je trobo načelnik z ostrim glasom — moreš se privaditi žganico piti.

— Odpüstite mi gospod načelnik, nikdar v celom svojem živlenji to ne včinim.

Takša branitev je bila pred načelnikom nenaradna; on je takši bio, da ga je vsaki na prvo reč mogo bogati. Obrne se potem k enomi mornari: Vzemi to vajet — njemi pravi — ino zméči hrbet tomé dečki, bomo že vidili, če se ne poda žganico piti.

Mornar zgrabi za vajat, ino grozno mlati po hrbiti maloga dečka.

No — ga pita načelnik — ali boš zdaj pio to pičačo ali ne? —

Prosim, iz srca se njej rad odpovem.

— Dobro; za to neboganje boš mogo prebiti celo noč na vrehki najvišega jambora, (jambor se pravi on

drvoj, štero stoji na sredi ladje, kde so navadno bandere gori).

Obsojeni nesrečnik skrivoma pogledne z okom konec tega velikoga dreva; in misleč nato, da bo mogo celo mrzlo noč tam gori prestati, ga poleti groza in strah po slabom teli. Ali podložen je bio trdoj zapovedi. Na drugo jütro, da se je načelnik sprevajao gori i doli po ladji, se je spomeno maloga obsojenoga grešnika.

Hej, kaj pa delaš tam gori?! skrči v visočino. Ni ednoga odgovora ne bilo. Včasi pridi doli, si razmo! Znova niednoga odgovora ne. Na to eden mornar biži gori po vožnatoj lestvici ponjega. Tam najde maloga pojbece napol mrtvoga. Dečak boječ se, da bi se od velikoga trošenja ladje ne bi v morje spadno, ár je veliki viher bio, se je zadrgno tak močno k drevi, da ga je mornar na vse mači komaj doli vzeo. Prinese ga doli na pod, kde so ga na teliko močali in oživlavali, da so ga naslednje komaj obüdili. Načelnik prinese eno kupice konjaka pa njemi ponüdi: — No to zpij doli.

— Lepo prosim, gospod načelnik, ne morem to včiniti. Jaz vam povem zakaj ne; ali ne smete biti razžaljeni zetega volo. Veselo in merno smo živeli doma; ednak se oča podajo na veliko pijanost, na krüh so nam pa ne dali nikaj več, nego eden den smo za volo njuve pijanosti, mogli odati celo naše gospodárstvo zlepim pohistvom vred. Ta britka nesreča je potrla materno srce, i vse ne Hugo so vmrli. Nešterni vüro pred smrtjov so me k sebi pozvali ino so mi pravili te reči: »Janček, dobro znaš, nakoj je spravilo pitje i pijanost tvojega očo. Obljübi zdaj mérajočoj materi, da nikdar opojne pijače k sebi ne vzemeš; rada bi te rešila toga proklestvo štero ti je očoi celo drüžino v nesrečo pripelalo. Dobro, gospod načelnik — pravi dale dečko, — ali me ščete prisiliti, da prelomim obljübo včiniti.

— Te proste reči so genole do skuz načelnika; prigibne se k dečki, v zeme gá na naročje i skrči:

— Ne, ne ti mlađi junak! Li obdrži tvojo obljužbo, in če bi što te ešče zapelavao na pijačo, meni to naznani; v svoje varstvo te vzemen. I da ti zadosta poplačam tvojo nedužno kaštigo, štero si presto vtej noči, to maš malo šumo, obrni jó na koj jo ščeš. Z tem je načelnik vzeo mošnjo in da v roke malomi junaki eno veliko šumo penez.

— Oh, keliko in keliko se lehko vči človek od toga junajškoga deteta; na svoje in druge telovne pa duševne haske lehko obrnemo to malo zgodbico.

Iz (Szt. Család 1914-II.)

Posebna zgodba.

Čaren mrák se razpréstro že na tih kraj. Grobna tihota stanuje tüdi v ednoj máloj cerkvici vnesti, samo večna lüč se leskeče. Eden božen človek se približava k Oltárskomi svestvi z tem nakanenjom, da je oskruni. Že je na stopnicaj oltára . . . postane pred malov hižičkov Ježuša i gori vtrgne dveri. Z trepetajočov rokov, noro divje sega za Ježušom. Močno stisne monštrancijo ino se vō napoti. Z vrajžim veseljom se obrné ino ide dol po stopnicaj . . .

* * *

Vspovedarnici pri velikom oltári se prebūdijo seri plebanoš tiste cerkvi. Od vnogoga spovedavanja otrüjeni so zaspali. Kak odprejo oči, lückoga človeka vidijo od oltára dol idti. Včasi vōskočijo z spovedarnice . . . zgrabijo oropano svestvo nesečega človeka, inoga pitajo, ka dela.

Mesto odgovora on nož potegne vō i plebanoši v srce smekne.

Pa čuda! Plebanoš ešče izdaj z močnov rokov držijo ropara, ne spádnejo vküp.

Z prejšnjega žepa vopotegejo eden kep, na šterom je en ženski obraz. Na srci te ženske se stavno nož. Plebanoš gledajo, gledajo kep. Ropar tudi z radovednimi očmi gléda na njega — — — gledata ga obadva. Skuze začnejo tečti z obadva očih... Ednok se samo obimeta pred oskrunjenim Oltarskim svestvom — *ta ženska je njidva mati bila.*

Plebánoš pa ropar sta si brata bilá.

* * *

Pred namesto položenim Svestvom, na spodnjoj stopnici vélkoga oltára klečita dvá brata: eden plebanoš, pa eden spokorjeni grešen ropar. Z trepetajočimi rokami stiskávleta rešni kep, kep svoje matere. Na rešeno Svestvo se zglédneta i hvaležno si zdihavleta:

Eden: »Zahvalim se ti lübi moj Odrešenik, da si me rešo od gotove smrti...«

Te drugi: »Jezuš moj, Odküpiteo moj, bojdi, o bojdi smilen meni grešniki.«

* * *

V spovedarnici so se pa čule nad ednim roparom Kristuša tolažilne reči: Brat moj, jas tebē odvežem, od vseh tvojih grehov... Več ne greši... mér z tebom!

(„Hirnök“ 1914.)

Pokojni Franc Ferdinand z svojov držinov.

List za deco.

Prošnja do slovenske dečice.

Tü vidiš draga slovenska dečica držino našega pokojnoga trononaslednika. Ta prle vesela deca je zdaj sirotinska i tužna. Nema več oče i materé oba so morili v Sarajevi. Po toj moriji je boj nastao skoro po celom sveti i jezero ino jezero decé ostane sirote, ar njim lüblénoga ajteka krogla zadene. — Draga slovenska dečica! moli, dokeč de boj trpo, za tisto dečico po sveti, štera je, ali bo zgübila očo v tom boji, naj njim lübléni Jezuš bo oča namesto pokojnoga. Düše pokojnih bodo milo prosile tüdi za vas, najbole devas pa pomagala Devica Marija, štera se kre sirot najraj gorjemlē pri svojem Jezuši i podpira pomagače njihove.

Tüdi ne pozabi, draga dečica, se kaj vtajiti i sirotikam darüvati. Ne küpüj si cukra, če maš kakši filer

prihranjeni, ráj daj to sirotikam tá, štere nemajo koga, ki bi njim krüh služo.

K Jezuši pa tak radi hodite, to se vü Pam. Dobro dete rado hodi k obhájili, ve so sveti oča dovolili to. Oh zdaj pa ešče naj hodi dobra dečica i darüj dostakrát sveto prečiščávanje za naše vogrske vojake, ráj Bogi na čast sijajno zmagajo sovražne sile.

Slovenska dečica moli za sirote, obdarüj je po zmožnosti i prečiščavaj se za našo zmago. Naj te Srce Jezušovo blagoslovi v tom deli.

Najmočnejše Srce Jezušovo.

Nasprotniki krščánskoga živlenja večkrát v oči mečajo najbolšim i najsvetejšim, prej, da so bojéči strašliви i plašni, da nemajo poguma i srčnosti, zato ár so ponizni i krotki, pohlevni, i mirni. Pa rávno stem kážejo naši sovrážniki, da nas prav nikaj ne poznajo: vej se rávno v poniznosti i krotkosti, v potrpljenji i premágjanji samoga себé káže náj vékša srčnost. Samoga себé premágati je náj vékša zmága. I náj vékši junáki so sveci i naj vékše junákinje so svetice Bože, vsi, šteri se zatajújejo, jemléjo svoj križ na ramo i hodijo za Ježušom, ki je meo náj pogumnejše, nájmočnejše, náj bole junáško Srcé — králesko Srcé.

Niedna jakost znankar ne z srcom v tak tesnoj zvezi, kak pogumnost ali odtrivnost. To nam že naš jezik razodevle, ár to jakost imenujejo srčnost, ali naravnost — srcé. I človeki, ki nema nikšega poguma, se njemi pravi, da nema srca.

Či je teda pogum i junastvo v takšoj zvezi že z navadnim srcom, keliko bole se bomo čuduvali pogumi i junastvi Ježušovoga najsvetejšega Srcá.

Ta srčnost se káže pri Jezuši najprvle v tom, da si je za svoje vučenike zberao takšé srčne moške, ki so priprávleni za volo njega vse zapüstiti i stanovitno za njim hoditi. Pa ne le apoštolum, liki tüdi vernim sploh zaterjüje náj bole to, da nišče ne za njegovo kralestvo, či ne pogumen i srčen. On nikomi ne zakrivle, liki vsem naravnost pove: »Nebesko kralestvo silo trpi, i le silni si ga bodo prisvojili«.

Prva pogodba je teda za vsakoga, ki šče v nebesa priti, je pogumna moč, junaška srčnost. Nemarnim bi bilo zobstom predgati od nebeskoga kralestva; le močnim, pogumnim i junaškim srcem vala Jezušov nebeski návuk. Do teh se obráča, ár je lübeznivo zové: »Idite vu večno življenje skoz voskih dvé. Zakaj široke so dveri i prostorna je pot, štera pela v pogüblenje, i dosta jih jé, k po njoj hodijo. Kak voske so pa dveri i tesna je pot, štera pela v življenje, i malo jih jé, šteri jo nájdejo!« — Tak napovedávle splošno, zraven pa šče razkláda i načé vso tisto težko dugovanje ki jih želé od svojih vernih, ki so na krátko povedane v tih rečaj: »Lübi Gospoda iz vsega svojega srca, iz vse svoje düše, iz vse svoje misli, iz vse svoje moči, bližnjega pa lübi, kak samoga sebé!«

Trbé napnoti vso silo; düšno i telovno moč; vse se more delati za Boga — za nebesa: to je težko, i pa bližnjega prenášati ze vsemi njegovimi neprijétnostmi vsakoga lübiti, kak samoga sebé, to je vednáko težko. Pa Jezuš ne pita, ali je lehko ali težko; more se zgoditi: Sto šče za menov iti, náj zataji samoga sebé i naj vzeme svoj križ na ramo, pa naj hodi za meno!» I či bi bio ešče té križ tak žmeten i samoga sebé premagati tak težko: ne pomága nikaj, more se zgoditi: »Či te twoje desno oko spáči, püsti je vō ár je bolše z ednim okom v nebesa, kak z obema vpekeo pridti i či te desna roka, ali noga špáči, odsekaj jo i vrzi jo okraj; bolše je da z

ednov kotrigov prideš v neběša, kak z obema vpekeo. V priliki od skri toga kinča v njivi i od drágoga džündža, ki ga je küpec iskao, nam vednáko jasno dopoveduje, da moremo za nebesko kralestvo vse darüvati, vse dati, ka smo i ka mamo ; spolovičarskov gingavostjov se nikaj ne oprávi ; ali vse ali pa nikaj — dvema gospodoma se ne more slüžiti ! Nemarnoga slugo zapové vrčti v zvünešnjo tmico, k ge de jokanje i škripanje zobmi.

Zdaj pa pitam, je li mogoče, da tisto Srce, stero od svojih terja takšo srčnost, takšo junaško pogumnost, ne bilo samo tüdi naj bole pogumno i junaško, náj močnejše Srcé ?

Jejuš nam je to jasno pokázao z svojim veličastnim zgledom. Teliko i takši težav stálno šče nišče ne prestao i ne prestane na sveti, kak je Jejuš Kristuš.

I kak je zézvao : »Včite se od mene, ár san krotek i iz srca ponizen,« tak bi tüdi lehko velo : »Včite se od mene, ár jaz san junaškoga i pogumnoga srca !«

Le mislite si štero koli tezávo, ki tü na zemli stiskáva človeče srcé ; v Jejušovom živlenji jo stalno nájdete v nájvěkšoj meri.

Nam se n. pr. težko vidi, gda smo ponižani, pozábleni. Ali glejte na Jejuša ! Od vekomaj je bio v nebeskom veličánstvi moljen, hváljen od vseh angelski korov ; ali vido je zgübleni človeči národ, i v svojem neskončanom smilenji se odloči zapüstiti nebesa i na zemli, v skuznoj dolini človečo naturo sprejeti i po človeče živeti, ze vsemi človečimi slabostmi zvün greha, tresti let skoro od vse pozábleni i tüdi potom zmirom med vsemi naj poniznejši ! Ali mislite, da je bilo to lehko ? Veliko je bilo Jejušovo smilenje do človečega naroda, ali šče věkša je bila njegova batrivnost, da »je ponizo samoga na križi« (Fil. 2, 8.), da je postano naš Odküpiteo. — Ne istina, nájmočnejše je njegovo Srčé ?

(Date.)

Sveta Monika.

V Rimi, kak smo čüli, se je Augustini ne tak posrečilo, kak je on želo. Nezadovolen je postao, služba komaj telko nosila, ka si je življenje mogao gordržati ino v takšoj nezavüpanosti je živo eden čas, gda glás dobo, ka se vu Majlandi govorniški stolec sprázno. Majland je že tistoga časa bio glasoviten zavolo svojih starin ino ešče dnesdén njemi more pár iskati. Za Augustina ne bi bila mála sreča, či bi to mesto mogao dobiti. Probao je. Proso se v Majland za govorniškoga vučitela, ár je on te že glasoviten govornik bio. Sreča njemi slüžila, izpitje dobro preštao i tak so njega odébrali. Z vüpanjom edne bolše prihodnosti se Augustin silno správlao z Rima v Majland.

Med tem pa Monika tüdi nemirovna grátala domá za siná volo i záto se odločila, ka de šla za njim v Rim, odločila, se močno na to dugo ino teško pot! Tá nihá svojo lastivno domovino, tá svoj rojstni dom, svoje návade ino ide v eden daleči i tüjnski svet za svojim Augustinom. I zvün toga bila je ona sirota, što zná, jeli je ne mogla odati tüdi vérstvo, štero je mela, naj potroše té poti more prenášati.

Monika leta 385-ga séde rávnoč na tistem mestu i na tisto ladjo, po šterom se pred ništernimi letami Augustin pelao v Rim. Mišlenja tistoga žalostnoga dnéva so se znovič pobüdila v njenoj pameti. Tü je najšla vse žalostne spomine. Pali je molila v kapeli sv. Cipriana, kak tisto noč, gda jo je Augustin povrgao. Prosila je od Bogá miloščo, naj more sina gornajti i njega na právo pot pripelati.

Zaprva se tak vidilo, ka g. Bog nešče, ka bi Monika vidla nazáj svojega siná. Morje se je včasi začétka potüvanja grozno zburkalo, velki válovje mečejo ladjo sem tá. Vsi, ki so na njej bili, so se jáko zosagali, samo Monika ne. Kak? Ona bi se pogübila prlé, kak bi siná

odrešenoga vidla? To ne more biti, to Bog ne dopuсти! Veliko vüpanje je mela v božoj pomoči. Na sredi ladje je stála, pa tam odnet osrčávala z mérnim glásom mornare, naj samo ešče malo trpijo, vse ne de dugo, ka k bregi prido. I rejsan, vihér se po krátkom časi potišao i kak so se obláki na nébi rastégnoli, lüdstvo je zaglednolo sive trge Taljanskoga.

Kelko je ona mogla prenášati po toj celoj poti, kelko je trpela, naj siná more páli na svoje srcé stisnoti. Včasi kak na süho stopi, povrné se v Rím, ali što bi mogao prečütititi njéno žalost, gda v Rimi zvedi, ka Augustina že ne ga tam, ka je odišao v Majland. Ka de činila zdaj? Či je že dotegamao prišla, zdaj že ne de šla nazáj! Ne premišlavle dugo, zeme se na pot dale z Ríma v Majland. Samo njéna trda vera i nezkončano velko vüpanje v božo pomoč je dávalo njoj moč, ka nej v dvojnost spádnola. Vnogo mater bi té nevole že vküp-potrtle. Ali njo so ne, ár je lübila Bogá, lübila tüdi düšo svojega sina, lübézen pa vse nevole prenáša. I to njéno lübézen je šteo Bog pláčati, gda je tak pelao njéne poti, ka rávno te pride v Majlad k Augustini, gda se on z tmice proti svetlosti oberné.

Dosta je mogla trpeti za siná volo, vredna je teda bila onoga vesélja, štero je čütila pri gorstanenji njegovom.

Augustin v Majland pridóči je prek vzeo svojo čést z tistim nevarním stálišom svoje düše, šteroga je tá nesao. Za pravico je žejala njegova düša, ali zaman je bio njegov ves trüd, v dvojnost je spadno, ka bi jo gda najšao. Tak. je začno misliti, ka je tisti najmodrejši, ki vu vsaksem deli dvoji. Augustin je že dve celivi leti vu tom tužnom i dvojéčem stáliši bio, iz šteroga je naslednje kak krščenik prisao vö. I da je te njegov stális zdaj nájbole nevaren bio, záto je poslao Bog k njemi mater, sv. Moniko, naj njemi ona pomága gornájti

právo svetlost, štere je sam daségamáo ne mogao najti.

Samo ka je na to delo edna mati sáma ne zadosta, k tomu more biti ešče vékša moč, štera se samo vu posvečüvanji dobi. Ka materinske skuze začnejo, tisto dühovnik more zvršiti. I za toga volo, gda je Bog Augustini Moniko dáo za mater, te je tüdi sv. Ambruša, püšpeke poslao njemi na rešenje.

Svéti Ambruš je bio neimre püšpek Majland váraša, glasoviten človik poleg njegove svétosti i velke znanosti, záto je Augustina prvo delo bilo, gda tá prišao, toga svétoga püspeka pohoditi. — Poslünimo samoga Augustina, kak pise od toga pohajanja : »V Majland pristopivši včasi sam gorpoiskao Ambruš püspeka, tvojega vernoga slugo, Gospodne, steroga dika je napunila že celi svejt. Ti si me pelao k njemi brez moje znanosti, naj on mené nazáj pripela k Tebi. Kak dober oča svoje dete, tak me je sprijao té svéti človik i k ednomi püšpeki spodobnov lübéznostjov mi je nazvesto, ka se za istino veseli mojemi prihodi v Majland. Od toga dnéva mao sam lübiti záčao sv. Ambruša.«

To lübéznost do svétoga Ambruša je Augustin tüdi stem vópokázao, ka ga večkrát gorpoiskao i ž njim si rad pogučávaò tak, ka velko notrešnje priatelstvo nastanolo nad njima. Ja ešče to ne bilo zadosta, Augustin, se že na teliko geno, ka je tüdi v cérkev hodo, tam bi tüdi rad Ambruša čuo i čüdvitno so se njemi dopale njegove proste reči, z šterimi je na predganici svéto pismo razlagao.

Nanč je ne mislo, kabi té prosti reči tak vrázile njegovo srce. Pa so vrazilo i rana je pomali vékša gräčüvala.

Gda je Augustin vu priatelstvo stopo z svétim Ambrušom, rávnoč tistoga vremena je prešla tüdi Monika za njim v Majland. Ka sta čütila Augustin pa Monika, gda

sta se po dugih letah páli nazáj vidila, to nemremo popisati. Živlenje-pisi tak právijo, ka Monika na srce stisnola siná i ni eden ne mogao nikaj gučati, samo bitje src se čulo vu velkoj tihoti. Skuzé materinske so se vküp najšle s skuzami svojega siná, kak dvá potoka i tak sta bila dugo, dugo, dokeč Augustin z rečov ne pretrgno tihoto i začno tolažiti mater i njo za odpuščenje proso, ka jo tak grozno obšálo. I dabi vesélje spravo žalostnoj materi, povej njoj, ka je on že ne krivoverec. Ali kaj je to mála tolažba, Monika to tak znála, ka Augustin dugo nede vu krivoj vörí, ona je več želéla od svojega siná, ne samo to, ka naj nede krivovernik, nega naj Augustin krščenik, pobožen i vreli krščenik postáne, to je bila njéna žela. Pa njemi Monika to z gvüšnim naprejčutenjom povej, ka on prlé more biti krščenik, kak ona merjé.

Monika, gda vidla, ka Augustin že na telko prišao, ka se vkraj obrno od krive vöre, z velkim vüpanjom vu božoj milošći, je začnola delati za povrnenje sina. Prvo njéno delo je bilo, ka gorpoiskala tüdi sv. Ambruša, kaj se njemi zahvalila za njegov trüd, ár je to že zvedila, ka vékši tao toga dela je Ambruš zvršo. Svéti Ambruš je Moniko z velkim veséljon sprijao, njénoga lepoga obráza, po šterom so tá vnoga trplenja, tá velka lübav do Bogá i svoga siná nikše nedopovedane ino postuvánja vredne linije potégnole, nigdár ne mogao pozabiti i vsigdár kelikokrát se z Augustinom sréčao, telikokrát njeme srečo zelo, ka njeme Bog takšo mater dáo. — Monika se pa pá od Ambruša, toga svétoga püspeka, nigdár ne mogla nagučati. Njegova pobožnost, poniznost i prijaznost pa velka vučenost so samo povekšávale njéno vüpanje, ka takši svéti mož li reši njénoga zablodjenoga siná od skvarjenosti. Odprla je pred njim svoje srce i njega za svojega dühovoga očo i voditela odebrala.

Sv. Monika je odségamao vsakšo škér i priliko

gorponūcala, ka Augustin tudi kak največkrat včup pride z svetim Ambrušom, zato ga večkrat k njemi poslala za takšega kaj volo, ka je rávnoč ne silno bilo potrebno, ali ka bi lehko ona sama opravila, da pa ne štela, naj prej on ide pitat Ambruša, ka njeme z tem priliko štela dati z svetim možom gučati. — Tak ga je poslala ednok k Ambruši pitat, jeli se ona dužna tü postiti v soboto, ali ne ár so se na dén v Afriki postili, liki v Majlandi se ne postijo. Pa te je dobo Augustin od svetoga Ambruša on glasoviten odgovor, šteri se ešče zdaj dostakrat čuje: „Vsakši náj drži návade one cérkvi, k šteroj sliši. Či ste v Rimi, postite se po rimskoj návadi; gda ste pa v Majlandi, te se nepostite, či majlandska cérkev ne drži posta“.

Sveta Monika pod modrin voditelstvom sv. Ambruša je jako lepo naprej šla vu svetosti i düševnoj popunosti.

Drugi Šavel.

Z svetoga pisma znamo, kak je Šavel grdo preganjao Kristušovo vero, sledkar pa, gda je postao sam krščenik, je z največkov gorečnostjov razširjavao ravno tisto vero, štero je prvlé preganja. Ravno tak se je zgodilo tudi z ednim angležkim vučenjakom, z Littlem Jürjom. Té vučeni človek je svojo velko vučenost na to šteo porabiti, ka bi dokazao, ka je Kristuš nej bio Bog. Znao je pa, ka pokeč se njemi ne posreči dokazati, ka je zgodba od Kristošovoga goristanenja nej istinska, ka dotečas té resnice podreti ne bo mogeo. Ves svoj čas, pa vse svoje moči je v to porabo, naj bi spregledno vsa ona velka dela, štera so se od Kristošovoga gorstanenja

pisala pa to goristanenje dokažüvala. Pa kembole pazlivo je čteo té knige pa spise, tembole se je vtrdila v njem vera, tak ka je nazadnje mogeo sám pred celim svetom povedati, ka on ravno po znanstvenom raziskavanji verje v Jezuši, ki je bio razpeti, pa je zaistino stano od mrtvi. Do konca svojega živlenja je potom v svojih spisaj pa v knigaj dokažüvalo Kristušovo božanstvo.

Tak je s toga drūgoga Šavla postao Pavel, šteri je goréče glaso evangelijum Gospodnov.

(Hirnök 1914.)

Leteče listje.

Blaženi Baldimucci Anton jezuit (mro je leta 1717. nov. 6.) glasoviten govornik v Italiji je etak skričao gori v ednoj svojoj predgi, štero je pod ednim brestom držao: »Deca moja, radi bi znali kak kaplejo od dneva dodneva grešnikov düše v pekeo? Glejte, tak kak z toga bresta listje!«

Vtom megnjeni se spüstilo listje i tak gosto kapalo, ka so poslūšajoči skoro ne vidli govornika.

Prehstrahšeno, za bože smiljenje kričeč se püstilo na kolena lüdstvo.

Doje, skričao je slovesno govornik i včasi je henjalo kapati listje. Brest je pa tam stao skoro brezi listja med ovim drūgim zelenim drevjom.

Tak kaplejo grešniki v večno skvarjenje.

(Hirnök 1914.)

Zvestost do Boga.

Negda so na Španskem več stolet divjali krvavi pa težki boji med Saraceni pa med krščeniki. V tej bojaj so ešče ti najpozadnješi vitezje pokazali svoja junaštva. To najvekše junaštvo je pa včino brezi dvojnosti Alfonz Perez, kak bomo to vidili z sledeče kratke pripovedke, štera ma té namen, ka bi si ž nje vzeli navuk.

Zgodilo se je, ka so eden den Saracenje z velkov četov prišli pred mesto Tarif, ka bi je zavzeli. Zapovednik mesta, Alfonz Perez, je nej bio takši človek, ka bi se včasi zbojao pa prestrašo. Odločo se je, ka de brano do zadnje kaplice krvi grad, šteri je na njega bio zavüpani. Sunce je ravno odišlo k počinki, nejma tišina je zavladala po celoj krajini, z nasprotnikovoga tabore je tudi nej bilo čuti nikše kriče. To ugodno priliko je porábo Alfonz pa je zezvao svoje najhrabrejše vojake, ka bi ž njimi šo v nasprotnikov tabor. Njegovo nakanenje je zvedo nasprotnik — je včasi dao strampetati pa opomenoti svoje vojake, naj se pripravijo na boj. Tak se je zgodilo, ka se je Saracenom posrečilo odbiti napád krščenikov, pa so ešče med njimi več živih zgrabili, med drúgimi tudi zapovednikovoga jedinoga sinu.

Med velkim kričanjom so pelali toga mladenca na drúgi den okoli sten mesta, pa so poslali glas njegovo mi oči, ka se lejko pokaže na steni mesta, či šcé gučati s svojim sinom. Perez je meo dosta vüpanja, ka se napad na mesto po mirnoj poti dokonča, zdaj se je pa jako prestrašo, gda je vido svojega lüblenoga sinu zgrabenoga med nasprotnikovimi vojaki.

Či nam prek daš grad — je zahtevalo od njega zapovedljivo nasprotnik — te ti nazaj damo sinu; či nam pa grada prek ne dáš, ti sin od glave pride !

To je bio v resnici nepotolažliv položaj za očo ! Ka

naj včini ? Spuni naj volo nasprotnika, pa naj prejk dá grad ? Nej ! to bi bilo grdo izdajništvo, prelomenje pri-sege, štero je dao krali. Med tem premišlavanjom njemi je pogled obstao na njegovom sini, ki je bio v verige zaklenjeni. Oh kelko bridkosti pa trpljenja se je vidlo na njegovom obrazu ! Tak je čuto, kak či bi v njegovo očinsko srce meč bio porinjeni. Dugo se je borila v njegovoј dūši lübav, štero je čuto do svojega jedinoga sinu, z vestostjov, štero je dužen bio svojemi krali, ki je v njegovo obrambo zavüpao mesto Tarif. Nazadnje se je premagao pa je z velkov hrabrostjov kričao nas-protniki :

— Bog me oslobodi, ka bi jaz postao nezvesti svojemi krali, či bi ravno s tem rešo svojemi sini živlenje.

Nato je potegno sablo z nožnice, jo je vrgeo pred nasprotnika, pa njemi je velo: »Z mojov lastnov sablov zadajte mojemi sini smrtni vdarec ! Jaz želem ostati zvesti svojemi krali, či mi ravno zgubi sin zatoga volo živlenje !« . . .

Vsi so se čudivali, kak hraber je bio té vrli zapovednik, pa kak zvesto je znao spunjavati svoje dužnosti. Samo čudivanje je pa še nej zadosta. Ravno tak ma jako malo vrednosti, či mi samo občüdijemo jakosti svetnikov. To je nej zadosta ! Mi si moremo z jeh jakosti navuk vzeti, pa vzglede svetnikov, nakelko nam je mo- goče nasledüvati.

Ka se naj včimo z te junaške zgodbice ?

Premišlavlimo si : Tüdi mi služimo ednomi krali, ki je bole zmožen kak so kralovje pa vladarje celoga sveta. Te krao je krao nebe i zemle, ki je nas vse stvoro pa za nas tak lepo po očinskem skrbi v tom živlenji. Te krao je jako velko dragično zavüpao na nas, štero dragično moremo mi skrbno čuvati pa braniti, pokač nam jo nazaj ne vzeme. Ta dragična je naša nemrtvelna dūša. To dūšo tüdi napada vnogo neprijatelov, ka bi jo spra-

vili v nevarnost pa v pogubelnost. Tej neprijatelje so pri nas prepovedana posvetna vesélja, hudi düh, šteri hodi koli nas kak krvoločna zver, pa išče, koga bi požro; v pogubelnost nam šejo spraviti düšo tüdi slaba poželenja, štera nam obečejo radost, pa štera nam pripravljajo grešno zadovolnost. Proti tem se težko more boriti düša; to je občuto že sam sveti Pavel, ki etak pravi: »Občudijem božo postavo, štera se nahaja v notrannosti človeka; vidim pa drugo postavo v svojih kotrigaj, štera se loči od postave pameti.« (Rom. 7. 22.) Nasprotnik naše düše je nadale vsaki neveren, brezvesten človek — službenik pekla — ki nam našo velko dobroto, sveto, katoličansko vero šče vzeti, ki nas šče nazaj držati od jakostnoga živlenja, pa nas spraviti na grešno pot, kam je on sam prišeo.

Draga krščanska düša, povej mi, ka nakaniš včiniti v tom težavnem boji?

Li poglednimo! Na ednoj strani je svet, hudi düh, pa naša pokvarjena narava; vse to nas šče napelati na nezvestost proti Gospodnom Bogu, — na drugoj strani stoji Bog, naš nebeski Oča, ki nas vábi s svojov miloščov pa z rečmi k sebi, kak vábi pastér svoje ovce. Spomenmo se, ka smo oblübili pri svetom krsti, ka mo proti stali gizdosti pa vsoj jalnosti nečistoga dühá. Zato pa zdržimo to oblubo pa ostanimo na pravoj poti; ovači de jaj nam, gda nam pride naša poskradnja vora, ka nas večni Sodnik pozove na račun. V svojov opravičenoj srditosti bi nam eta pravo:

— Iди od mene, ti lagoji pa nezvesti sluga; da si v svojem živlenji ráj služo hudemü düh pa svojim neprijateljem, kak svojemi pravomi Bogu, zato naj bo zdaj pekel tvoja domovina! Poberi se od mene, prekleti! . . .

Či smo pa v svojem zemelskom živlenji bili zvesti svojemi nebeskimi Kralji, kak je bio zvesti Alfonz Perez

svojemi zemelskomi králi, potom naša düša dobi na drügom sveti nezmerno velko plačilo.

Ka more zadobiti zapovednik mesta Tarif od svojega krala? Nej dosta! Znabiti ga podigne v višišo čest, znabiti ka njemi podeli tüdi kakše odliküvanje, šteromi de pa po smrti konec . . .

Gospodni Bog je pa dosta bolši plačnik! On ne plačuje z minlivim plačilom, nego z vekivečnim, šteromi nigdar ne de konca pa nej kraja. Zato ostanimo zvesti Gospodnomi Bogi v celom svojem živlenji, vej nam tak lepo obeče: »Bojdi stanoviten do smrti, pa tebi dam korono živlenja. (Nazv. 2. 10.)

Vsigdar se obnašajmo tak, kak službenicje boži! Bojujmo se za živlenje, nego na strani Kristuša! Či mo se ž njim pa ž njegovim orožjom vojüvali, te mo tüdi premagali neprijatele naše düše pa mo živeli Bogi dopadljivo živlenje, po šterom zadobimo vekivečno plačilo v nebesaj.

(*Hirnök* 1914.)

Zakaj se obnaša grešnik nezahvalno proti svojoj nebeskoj Materi?

Rimljani so meli ednoga jako krutoga pa nečamurnoga casara, šteromi je imet bilo Nero. Te krvnik je vnogo lüdi dao spomoriti i je v tom meo vesélje. Gda je svojega vrloga pa modroga odgojitela spravo od živlenja, je k sebi pozvao njegovo staro sero mater, pa njoj je z tem šeo lejšati bolečine, ka njoj je pravo: »Z težkim srcem sam vzeo tvojemi sini glavo, ali mogeo sam to včiniti, zato ka je to zahtevala od mene država.« Stara, vse časti vredna ženska ga je nato z etimi rečmi zavrnola: »Ti si vmoro mojega sinü, pa bi ščé te meo kakšo lübézen proti meni, njegovoj materi?« — Obna-

šanje toga krutoga casara nam pred oči postavlja, kak se obnaša grešnik proti svetoj Devici Mariji. Z svojimi grehi ponavla trpljenje Kristuši, svojega Odküpitelja pribija na križ, njegovojoj materi Mariji pa meč porine v presveto srce. Kak bi naj potom mogla Marija sprejeti od takšega nezahvalnoga deteta zvünešnja znamenja pobožnosti. Po vsoj pravici lejko doleti takšega grešnika vsakokrat bridki očitek Marije:

„Ti si mojega jedinorojenoga Sinu znova pribio na križ s svojimi grehami, zdaj se pa kak skažlivec obnašaš pred menov, kak či bi kazao lübezen proti materi tistoga, ka si ga na križ pribio!“

„Vk.“ 1914.

Samo té eden stopaj!

Blažena Billiard Julija, ustanovitelica réda sestér, ki se zovejo sestre od naše lübe Gospé, je bila 20 let hroma; njene kotrige so bile natelko otrpnjene, ka se je samo s pomočjom kanke mogla kaj namali gibati. Düša njoj je pa zato črstva ostala. Okoli nje so se nahajale düše, štere so bile ednakoga mišlenja pa ednake požrtvalnosti. Prišli so pa časi, ka so novi réd čakale velke naloge, štere so potrebüvale celo moč ustanovitelice.

Začnola je zato na želo svojega spovednika moliti devetdnevnu na čast presvetomi Ježušovomi Srci. Čda je prišeo peti den — bio je to ravno petek Jezusovoga Srca pa prvi den v meseci, šteri je posvečeni presvetomi Ježušovomi Srci — gda je te den prišeo, je stopo k njoj spovednik pa njoj je volo:

— Častita mati, či je vaša vera zadosta močna napravite eden stopaj na čast presvetomi Srci Ježušovomi!

Tá je hitro stanola pa je včinila eden stopaj, tak ka so vsi vidli, ki so nazoči bili.

— Ešče ednoga!

Redovnica je bogala pa je páli napravila eden stopaj.

— Ešče ednoga! — njoj je velo spovednik.

Redovnica je včinila tudi tretji stopaj.

— Zadosta! — je pravo dühovnik pa je zatem odišeо, ka bi hvalo dao Bogi za njegovo zmožnost pa za dobroto.

Redovnica je ozdravila.

Tüdi mi moremo včiniti vnogi težek stopaj v verskem živlenji. Či je pri sebē zatajüvanji, pri spunjavjanji dužnosti ali pa pri zmirjenjej z svojimi sovražniki potrebno včiniti samo eden stopaj, te že mislimo, ka smo slabi pa toga ne bomo mogli včiniti. Pa li kušajmo včiniti z lübeznosti do Zveličitela samo eden stopaj najprle, zatem ešče ednoga..., pa tréjtrega...

Bomo že vidili, ka de šlo!

„Hk.“ 1914.

Popolni odpüstki.

Za tretji red: septembra 13, (14-ga v Čerensovcih) 17, (odveza) 18, 24, 27, 29, oktobra 4 (odvéza) i 6-ga.

Za Srca Jezušovoga bratovčino: oktobra 2-ga ali 4-ga i eden šterikoli den meseca.

Za bratovčino Oltárskoga Svestva: oktobra 1-ga i eden šterikoli den meseca.

Za bratovčino karmelskoga škasulera: septembra 20-ga.

Za bratovčino živoga rožnoga venca: septembra 20-ga (dvoji) i oktobra 4-ga.

K zadoblenji popolnih odpüstkov je potrebno spoved, prečiščanje opraviti i v namen materecerkve moliti. Navadno se moli 5 očanašov, 5 zdravimarj. Da je k zadoblenji večih popolnih odpüstkov tudi obiskanje cerkve naprej spisano, (tretjeredniki majo več takših) naj po obhajili z cerkvijo idoč se v njo ešče ednok povrnejo i tékrát zmolijo zapovedanih 5 očanašov i 5 zdravimarj. Najbolše je pa več zmoliti, da na den zavolo večih bratovčin več popolnih odpüstkov zamore človek dobiti. Edno číslo bi za vse zadostovalo. Ki vsaki den, ali konči 5-krat na tjeden hodi vredno k sv. obhajili, brez spovedi dobi vse popolne odpüstke na te dneve spadajoče. (Ac. S. S. XXXIX. 62. 1906. febr. 14.)

Na znánje.

Cena Marijinoga lista je za domače 2 K., za amerikance tri.

List se more naednok naprej dolplačati. Ki je to ne mogoči včiniti, sme na pol leta 1 korono, ali na edno šrtino leta 50 filerov plačati naprej.

Vsaki naročnik, ki se toga predpisa pri pláci drži, dobi k listi brezplačno proti konci leta kalendár leta 1915-ga.

Vsi naročniki so spisani v serafinsko lübézni drúžbo „i záto se za nje žive i pokojne na leto više tri jezero sveti meš služi“. Tá drúžba je v Linci i oskrbláva siromaško, sirotinsko deco.

Za širitele, pisatele i druge podpiráče se vsaki mesec zpozosed služí edna sveta meša z vsemi vernimi dūšami v vicah vréd.

Peneze i vsa pisma naj se pošilajo samo na té naslov:

Klekli Jožef

vpor. plebanoš v Čerensovcih. Cserföld, Zalam.

Naročniki k listi dobijo kalendar Srca Jezušovoga, če list dolplatijo. Kalendarje se bodo koncom meseca oktobra začeli razpošilati.

Vsebina.

Oblecitesi smilenje	257
Nasledüvanje Marijino	259
Povrnjeni brat	261
Katoličanska vera na Japonskom	264
Sponim na nebesa	265
Mali mornarski junák	269
Posebna zgodba	271
List za deco	273
Nájmočneše srce Ježovo	274
Sveta Monika—	277
Drugi Šavel	281
Leteče listje	282
Zvestost do Boga	283
Zakaj se obnaša	286
Samo té eden stopaj	287
